

รายงานสรุปผล

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรม และยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และกรมกิจการผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ โรงเรียนประถมศึกษานครรังสิต และสำนักงานเทศบาลนครรังสิต

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตามที่เลขาธิการวุฒิสภาได้อนุมัติให้สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลดำเนินการจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม และกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ โรงเรียน
ประถมศึกษานครรังสิต และสำนักงานเทศบาลนครรังสิต

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๔๒ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนองค์กรด้านคุณธรรมต้นแบบ ความโปร่งใสและการต่อต้านการทุจริต มุ่งหวังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดองค์ความรู้และนำองค์ความรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ไปเผยแพร่เพื่อสร้างเครือข่ายคุณธรรมที่มีคุณภาพและสามารถร่วมกันขับเคลื่อนการสร้างสังคมคุณธรรมต่อไปให้ยั่งยืนตลอดจนสร้างเสริมให้บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส มีองค์ความรู้ในการเผยแพร่สู่สังคมอันนำไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรที่ได้วางไว้ และอนุมัติประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดโครงการดังกล่าว ๖๕,๐๕๐ บาท (หกหมื่นห้าพันห้าสิบบาทถ้วน) โดยมีรูปแบบกิจกรรมขยายเครือข่ายคุณธรรม ณ โรงเรียนประถมศึกษานครรังสิต กิจกรรมศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต องค์กรคุณธรรมต้นแบบ สิทธิมนุษยชน และความโปร่งใสขององค์กรภาครัฐ จำนวน ๓ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการป้องกันการทุจริตและความโปร่งใสขององค์กรภาครัฐ จำนวน ๑ แห่ง
ณ สำนักงานเทศบาลนครรังสิต

๒. ด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ จำนวน ๒ แห่ง ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
กระทรวงสาธารณสุข และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๓. ด้านสิทธิมนุษยชน จำนวน ๒ แห่ง ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวง
ยุติธรรม และกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

บัดนี้ การจัดโครงการดังกล่าวได้เสร็จสิ้นแล้ว สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลจึงได้จัดทำ
รายงานผลการดำเนินการ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๑.๑ ผลผลิต

บุคลากรตามกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๔๒ คน คิดเป็น
ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด

๑.๒ ผลลัพธ์

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ได้นำความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาประยุกต์ใช้
ในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๖

๒. เนื้อหาวิชา มีสาระสำคัญ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ การบรรยายและศึกษาดูงานด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ
ด้านสิทธิมนุษยชน ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

นายธีรยุทธ แก้วสิงห์

รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ ๑

วิทยาการ : หัวข้อ บทบาทและภารกิจกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีภารกิจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพที่ประชาชนพึงได้รับ ตามกฎหมายและตามหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองและดูแลจากรัฐอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกัน เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความยุติธรรมหรือถูกล่วงละเมิดสิทธิ ด้วยการส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือช่วยบรรเทาปัญหา ในเบื้องต้นทั้งในเชิงรุกและรับ จึงทำให้ประชาชนที่ถูกละเมิดสิทธิขาดที่พึงในการเข้าถึงความยุติธรรม โดยสามารถสรุปการดำเนินงานเชิงลึกในมิติต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. การส่งเสริมและขับเคลื่อนแผนงานระดับชาติ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน ด้านสิทธิมนุษยชนผ่านแผนงานสำคัญ ได้แก่

๑.๑ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เพื่อเป็น กรอบการดำเนินงานสิทธิมนุษยชนในภาพรวมของประเทศ

๑.๒ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน ระยะที่ ๒ มุ่งเน้น การส่งเสริมให้ภาคธุรกิจเคารพสิทธิมนุษยชนในการประกอบกิจการ

๑.๓ การสร้างองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน เพื่อกระตุ้นให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนนำหลักสิทธิมนุษยชนไปปรับใช้ในองค์กร

๑.๔ การสร้างการรับรู้ โดยการพัฒนาหลักสูตรอบรมด้านสิทธิเสรีภาพ และสิทธิมนุษยชนสำหรับประชาชนทั่วไปและเครือข่ายต่าง ๆ

๒. การบังคับใช้กฎหมายและการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายสำคัญหลายฉบับ เพื่อคุ้มครองสิทธิของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่

๒.๑ การช่วยเหลือเยียวยาตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เหยื่ออาชญากรรม

๒.๒ การคุ้มครองพยาน ดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา เพื่อให้ความปลอดภัยแก่พยานและผู้ใกล้ชิดที่มีพฤติการณ์ไม่ปลอดภัย

๒.๓ การระงับข้อพิพาท ใช้พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อเป็นทางเลือกในการยุติความขัดแย้งโดยไม่ต้องขึ้นศาล

๒.๔ การป้องกันการละเมิดสิทธิร้ายแรง บังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกัน และปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคสุญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๕ การช่วยเหลือเชิงรุก โดยจัดหาทนายความในชั้นสอบสวน ที่ปรึกษากฎหมาย คดีเด็กและเยาวชน รวมถึงการจัดทาล่ามในกระบวนการยุติธรรมและการจัดการเรื่องร้องทุกข์

๓. การผลักดันกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอยู่ระหว่างการผลักดันร่างกฎหมายใหม่ ๆ เพื่อยกระดับการคุ้มครองสิทธิ เช่น ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล และร่างพระราชบัญญัติป้องกันการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์ (Anti-SLAPP) เพื่อระงับการฟ้องร้อง ที่ปิดกั้นการมีส่วนร่วมของสาธารณชน และยังมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติตามพันธกรณี

ระหว่างประเทศ ที่ประเทศไทยเป็นภาคี เช่น ICCPR (สิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง), ICERD (ขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ), และ CAT (ต่อต้านการทรมาน) รวมถึงการรายงานสถานการณ์ในกระบวนการ UPR ต่อสหประชาชาติ

๔. กลไกการดำเนินงานใน ๓ มิติ เพื่อให้การคุ้มครองมีประสิทธิภาพ ได้แก่

๔.๑ ต้นน้ำ (ส่งเสริม/ป้องกัน) มุ่งเน้นกลุ่มปกติทั่วไป โดยการสร้างความรู้ และวัฒนธรรมสิทธิมนุษยชนเพื่อป้องกันการละเมิดตั้งแต่แรก

๔.๒ กลางน้ำ (คุ้มครอง) เน้นกลุ่มเสี่ยง เช่น นักปกป้องสิทธิ พยาน หรือคู่พิพาท เพื่อไม่ให้ประชาชนถูกละเมิดสิทธิ

๔.๓ ปลายน้ำ (เยียวยา/ฟื้นฟู) มุ่งไปที่ผู้เสียหายหรือจำเลยที่ได้รับผลกระทบแล้ว เพื่อให้ได้รับการเยียวยาตามสิทธิที่พึงมี

นายสมเดช พูนนำเภา

ผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

วิทยากร : หัวข้อ การดำเนินการด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ภายใต้การนำของนายไตรยฤทธิ์ เตมทิววงศ์ อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ดำเนินนโยบายเชิงรุกในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต และหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีสาระสำคัญของผลการดำเนินงานดังนี้

๑. การกำหนดนโยบายความโปร่งใสและหลักสิทธิมนุษยชน

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้ประกาศเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในเรื่อง "No Gift Policy" หรือการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในปัจจุบันและอนาคต นโยบายนี้มุ่งเน้นการสร้างจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ ถูกต้อง และไม่หวังสิ่งตอบแทน เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอย่างเท่าเทียมตามมาตรฐานสากล

๒. มาตรฐานวินัยและการนำเทคโนโลยีมาใช้บริหารจัดการ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการรักษาวินัยและการตรงต่อเวลา โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการลงเวลาปฏิบัติงานและการเข้าประชุม เพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และระบุแนวทางปฏิบัติ "Do's & Don'ts" เพื่อเป็นคู่มือพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์สำหรับเจ้าหน้าที่ เช่น การยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา การดำรงชีวิตเรียบง่าย และการไม่ใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ส่วนตน ทั้งนี้ หากมีการกระทำผิดวินัย หน่วยงานจะมีบทลงโทษอย่างจริงจังตามกฎหมาย

๓. การพัฒนาบุคลากรและกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม

เพื่อยกระดับจิตใจและคุณภาพชีวิตของบุคลากร โดยจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่

๓.๑ การอบรมหลักธรรมมาภิบาลและศาสตร์พระราชา เพื่อให้บุคลากรนำหลักการทรงงานมาปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์

๓.๒ โครงการ “ออมเพื่อธรรม” เป็นกิจกรรมพัฒนาจิตใจที่จัดขึ้นรายไตรมาส เพื่อให้บุคลากรได้เรียนรู้หลักธรรมและรักษาวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม

๓.๓ กิจกรรมจิตอาสา เป็นการลงพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนที่เดือดร้อน เช่น การมอบสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากเหตุการณ์สู้รบชายแดน

๓.๔ โครงการ "RLPD CARE U" เป็นกิจกรรมระดมทุน "เพื่อนช่วยเพื่อน" เพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับบุคลากรในสังกัดที่เจ็บป่วยสาหัส เป็นการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเป็นผู้ให้ภายในองค์กร

๔. ความสำเร็จและรางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้รับรางวัลในระดับชาติ ดังนี้

๔.๑ ได้รับคัดเลือกให้เป็น “องค์กรคุณธรรมต้นแบบ” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จากกระทรวงยุติธรรม

๔.๒ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้คะแนน ๙๘.๖๕ คะแนน อยู่ในระดับ “ผ่านดีเยี่ยม”

นางสาวนริลักษณ์ แพไชยภูมิ

ผู้อำนวยการกองสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

วิทยากร : หัวข้อ บทบาทและแนวทางการดำเนินงานของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ อย่างเป็นรูปธรรม โดยสามารถสรุปการดำเนินงานในมิติต่าง ๆ ตามหลักสิทธิมนุษยชนได้ดังนี้

๑. การกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติการระดับชาติ

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้บรรจุประเด็นความหลากหลายทางเพศไว้ในแผนระดับประเทศ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่ต่อเนื่องและมีกรอบทิศทางที่ชัดเจน ได้แก่

๑.๑ แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย การทบทวนกฎหมายเพื่อคุ้มครองการเลือกปฏิบัติ และการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ

๑.๒ แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (NAP) ระยะที่ ๒ กำหนดเรื่องการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศและการป้องกันการล่วงละเมิดทางเพศในภาคธุรกิจ

๑.๓ การประกาศเจตนารมณ์ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมในที่ทำงาน

๒. การขับเคลื่อนกฎหมายเพื่อความเท่าเทียม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพอยู่ระหว่างการผลักดันกฎหมายสำคัญหลายฉบับ เพื่อให้เกิดการรับรองสิทธิอย่างถูกกฎหมาย ได้แก่

๒.๑ กฎหมายสมรสเท่าเทียม เพื่อรับรองสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติรับรองอัตลักษณ์ทางเพศเพื่อรองรับการจดทะเบียนเพศสภาพตามความเป็นจริงของบุคคล

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล ซึ่งเป็นกฎหมายกลาง ในการป้องกันการละเมิดสิทธิในทุกมิติ

๓. แนวปฏิบัติและการสร้างวัฒนธรรมองค์กรภายใน

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นต้นแบบขององค์กร ที่เคารพความหลากหลาย เช่น

๓.๑ การบริหารทรัพยากรบุคคล : การกำหนดนโยบาย SOGIE (ความหลากหลายทางเพศ) ให้ชัดเจน, การทบทวนประมวลจริยธรรมและแนวปฏิบัติในการแต่งกายตามเพศสภาพ และการจัดทำเอกสารดัชนีความหมายเกี่ยวกับ LGBTQ+

๓.๒ สวัสดิการและสภาพแวดล้อม : พิจารณาให้สิทธิสวัสดิการที่เท่าเทียมกัน ระหว่างคู่รักหลากหลายทางเพศกับคู่สมรสปกติ, การจัดทำห้องน้ำที่ไม่ระบุเพศ (Gender-neutral toilets) และสร้างระบบร้องเรียนภายในองค์กร

๓.๓ การมีส่วนร่วม : สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มพันธมิตร LGBTQ+ ในองค์กร และเพิ่มสัดส่วนผู้เชี่ยวชาญด้านความหลากหลายทางเพศในคณะกรรมการต่าง ๆ

๔. การส่งเสริมภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม

๔.๑ ภาคธุรกิจ : ส่งเสริมการจ้างงานและเลื่อนตำแหน่งที่เป็นธรรม, การจัดสวัสดิการที่ครอบคลุม (เช่น ลาเพื่อผ่าตัดแปลงเพศ หรือลาเพื่อดูแลคู่สมรส), และสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรฐานสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติสำหรับภาคธุรกิจในการจัดการปัญหาการเลือกปฏิบัติ

๔.๒ สื่อมวลชน : จัดทำแนวปฏิบัติสำหรับสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับ LGBTQ+ อย่างเหมาะสม ไม่สร้างความเกลียดชัง หรือเป็นการตีตรา

๔.๓ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม: พัฒนา Digital Platform ในรูปแบบ “LGBTQI+ Friendly Legal Aid Clinic” เพื่อให้คำปรึกษาทางกฎหมายเฉพาะทาง

๕. ความท้าทายและแผนงานในอนาคต

แม้จะมีความก้าวหน้า แต่การดำเนินงานยังเผชิญกับข้อท้าทาย เช่น การขาดสถิติ จำนวนบุคคล LGBTQ+ อย่างเป็นทางการ, ความเชื่อทางศาสนาบางประการที่ไม่เอื้อต่อการขับเคลื่อนงาน และความต้องการที่แตกต่างกันของคนในแต่ละกลุ่มย่อย

นางศิวพร เรืองศรียานนท์

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วิทยากร : หัวข้อ คุณสมบัติและหลักเกณฑ์การประเมินองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน

การประเมินองค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชนเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนสากล โดยมีรายละเอียดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

๑. ประเภทขององค์กรภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมิน

หน่วยงานภาครัฐที่สามารถสมัครเข้ารับการประเมินแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่

๑.๑ ราชการส่วนกลาง ครอบคลุมส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า, องค์กรมหาชน, หน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระ, กองทุนที่เป็นนิติบุคคล และหน่วยบริการรูปแบบพิเศษ

๑.๒ ราชการส่วนภูมิภาค ประกอบด้วย จังหวัด, อำเภอ, ราชการระดับจังหวัด และราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค

๑.๓ ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด , เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. กระบวนการและหลักเกณฑ์การประเมิน

การประเมินถูกแบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอนหลักเพื่อให้มั่นใจในความโปร่งใสและตรวจสอบได้จริง

๒.๑ เกณฑ์ด้านเอกสาร (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๗๐) คะแนนในส่วนนี้ประกอบด้วย ๒ ส่วนย่อย คือ

๒.๑.๑ สิทธิมนุษยชนในองค์กร (๗๐ คะแนน) พิจารณาจากมิติด้านโครงสร้าง (การประกาศนโยบายและระบุผู้รับผิดชอบ), กระบวนการ (การขับเคลื่อนแผนสิทธิฯ, การสร้างความตระหนักรู้, การจัดช่องทางร้องเรียน และการตรวจสอบการละเมิดสิทธิ), และผลลัพธ์ (การแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างเพื่อลดการละเมิดสิทธิ)

๒.๑.๒ โครงการ/นวัตกรรมเด่น (๓๐ คะแนน) พิจารณาจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์, การนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง, การติดตามผล และบทสรุปความสำเร็จ

๒.๒ การตรวจผลงานเชิงประจักษ์ (Site Visit Review) (ค่าน้ำหนักร้อยละ ๓๐) หน่วยงานที่ได้คะแนนขั้นตอนแรก ไม่ต่ำกว่า ๖๕ คะแนน จะถูกเปิดเผยชื่อต่อสาธารณะเพื่อตรวจสอบข้อร้องเรียนก่อนเข้าสู่ขั้นตอนที่สอง ซึ่งจะมีการลงพื้นที่ตรวจสอบพยานหลักฐาน, สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประเมินความยั่งยืนของการดำเนินงาน

๓. ระดับรางวัลและการประกาศเกียรติคุณ มีดังนี้

๓.๑ รางวัลชมเชย มอบให้แก่หน่วยงานที่ได้รับคะแนนระหว่าง ๖๕ - ๗๔ คะแนน

รางวัลดี มอบให้แก่หน่วยงานที่ได้รับคะแนนระหว่าง ๗๕ - ๘๔ คะแนน

รางวัลดีเด่น มอบให้แก่หน่วยงานที่ได้รับคะแนนระหว่าง ๘๕ คะแนนขึ้นไป

๔. เกณฑ์การยกระดับสู่รางวัลระดับสูง (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๘) จะมอบให้องค์กรที่มีผลงานโดดเด่นต่อเนื่อง ซึ่งทางกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้กำหนดเกณฑ์ในระดับที่สูงขึ้นเพื่อสร้างความยั่งยืน ได้แก่

๔.๑ รางวัลระดับ GOLD : ต้องได้รับรางวัลดีเด่นติดต่อกัน ๕ ปี และมีบทบาทเป็นวิทยากรหรือพี่เลี้ยงให้หน่วยงานอื่นไม่น้อยกว่า ๑๐ ครั้งใน ๓ ปี รวมถึงทำงานร่วมกับภาคประชาสังคม

๔.๒ รางวัลระดับ PLATINUM : ต้องได้ระดับ GOLD ติดต่อกัน ๒ ปี และคะแนนประเมินต้องไม่ต่ำกว่า ๘๕ คะแนน พร้อมทั้งเป็นพี่เลี้ยงให้องค์กรอื่นสมัครเข้าร่วมโครงการอย่างน้อย ๕ องค์กร

๔.๓ รางวัลระดับ Hall of Fame : เป็นรางวัลระดับสูงสุดสำหรับองค์กรที่ได้รางวัลระดับ PLATINUM ติดต่อกัน ๒ ปี โดยต้องได้คะแนนเอกสารไม่ต่ำกว่า ๙๐ คะแนน และคะแนน Site Visit ไม่ต่ำกว่า ๙๕ คะแนน พร้อมนำมามาตรฐานสากลหรือข้อเสนอแนะจากรายงาน UPR มาพัฒนางานใหม่ ๆ

**ครั้งที่ ๑ การบรรยายและศึกษาดูงานด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ
ด้านสิทธิมนุษยชน ณ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์**

**นางวรรณภา สุขคง
รองอธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ ๑**

**นางพัชรมณต์ ปิติปัญญากุล
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมสวัสดิการและคุ้มครองผู้สูงอายุ
วิทยากร : หัวข้อ กรมกิจการผู้สูงอายุ องค์กรต้นแบบด้านสิทธิมนุษยชน**

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ รวมทั้งการพัฒนารูปแบบงานด้านสวัสดิการสังคมให้ครอบคลุม และตอบสนองต่อสภาพการณ์ทางสังคม กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก พันธกรณี และความตกลงระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิต ของผู้สูงอายุ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) เสนอแนะนโยบายและแผนหลัก ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ

๒) พัฒนามาตรการ กลไก มาตรฐาน และนวัตกรรมองค์ความรู้การดำเนินงานส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ และส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๓) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ การจัดสวัสดิการ และการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ ผู้สูงอายุ

๔) บริหารจัดการและกำกับดูแลการดำเนินงานกองทุนผู้สูงอายุ เพื่อการคุ้มครอง การส่งเสริม การสนับสนุน และการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ

๕) บริหารจัดการและพัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศด้านผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ (DOP) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มุ่งมั่นขับเคลื่อนภารกิจภายใต้แนวคิด "ผู้สูงอายุ = มนุษย์ มีศักดิ์ศรีและสิทธิเท่าเทียม" โดยวางบทบาท เป็นองค์กรต้นแบบในการส่งเสริมศักยภาพ คุ้มครองสิทธิ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อให้ ก้าวไปสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานและแนวทางการขับเคลื่อนมีรายละเอียดดังนี้

๑. สถานการณ์และวิกฤตการณ์ประชากรสูงอายุในประเทศไทย

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ "สังคมสูงอายุโดยสมบูรณ์" (Aged Society) อย่างเต็มตัว โดยมีประชากรผู้สูงอายุสูงถึง ๑๔ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕๘ ของประชากรทั้งประเทศ ทั้งนี้ มีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๗๖ ประเทศไทยจะขยับขึ้นสู่ "สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด" (Super-Aged Society) ที่มีสัดส่วนผู้สูงอายุถึงร้อยละ ๒๘ เป็นความท้าทายที่กรมกิจการผู้สูงอายุ ต้องเร่งแก้ไขคือปัญหาเชิงโครงสร้างและสังคม เช่น ครอบครัวมีขนาดเล็กลง ผู้สูงอายุถูกทอดทิ้ง ให้อยู่ลำพังมากขึ้น ปัญหาความยากจน ตลอดจนความเสี่ยงต่อการถูกหลอกลวงทางเทคโนโลยี เนื่องจากขาดความรู้เท่าทัน

๒. ภารกิจหลักและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ๕ มิติ

กรมกิจการผู้สูงอายุกำหนดเป้าหมายสำคัญในการเปลี่ยนผ่านกลุ่มเป้าหมาย โดยต้องการให้ผู้สูงอายุกลุ่ม "ติดเตียง" มีจำนวนน้อยที่สุด และดึงกลุ่ม "ติดบ้าน" ให้ออกมาเป็น กลุ่ม "ติดสังคม" (ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ร้อยละ ๙๖.๕๙) โดยครอบคลุมการพัฒนาใน ๔ มิติหลัก ได้แก่

มิติเศรษฐกิจ : เสริมสร้างรายได้และความมั่นคงทางการเงิน

มิติสังคมและสภาพแวดล้อม : สร้างการมีส่วนร่วมและปรับสภาพที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม

มิติเทคโนโลยี : ส่งเสริมการเข้าถึงและรู้เท่าทันนวัตกรรม

มิติสุขภาพ : การดูแลสุขภาพเชิงป้องกันและเยียวยา

๓. โครงการบริหารและคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุในชุมชน (พม. ใกล้คุณ)

โครงการนี้ถือเป็น Best Practice ที่เน้นการทำงานเชิงรุกเพื่อลดรายจ่าย สร้างรายได้ และยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุถึงในชุมชน มีกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ คือ

๓.๑ การสร้างผู้บริหาร โดยจัดหลักสูตรอบรมผู้บริหารคุ้มครองสิทธิผู้สูงอายุ ๒๔๐ ชั่วโมง เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

๓.๒ การขยายผล ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ขยายพื้นที่ดำเนินการไปแล้ว ๑๕๖ พื้นที่ ใน ๗๖ จังหวัด และมีเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่จะขยายให้ครอบคลุมทุกอำเภอทั่วประเทศ (๒๖๘ พื้นที่)

๓.๓ การดูแลแบบองค์รวม (Holistic Care) มุ่งเน้นการยอมรับในคุณค่าและศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) และการมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility)

๔. กลยุทธ์การบริหารจัดการสู่องค์กรต้นแบบ (8Ps)

เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเกิดผลจริง กรมกิจการผู้สูงอายุได้นำกลยุทธ์ 8Ps มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร ดังนี้

๔.๑ Planning : เชื่อมโยงแผนสิทธิมนุษยชนของผู้สูงอายุเข้ากับแผนสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ฉบับที่ ๕

๔.๒ Procedure : มีกระบวนการวิเคราะห์ ติดตาม และสรุปผลการขับเคลื่อนภารกิจ อย่างเป็นระบบ

๔.๓ Policy : ประกาศนโยบายและแต่งตั้งคณะทำงานด้านสิทธิมนุษยชนที่ชัดเจน

๔.๔ Participation : มุ่งเน้นให้บุคลากรและผู้สูงอายุมีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชน

๔.๕ Patrol : การตรวจตราและเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน

๔.๖ Principles (UNGPs) : การประเมินความเสี่ยงและตรวจสอบสิทธิมนุษยชน อย่างเป็นระบบตามหลักสากล

๔.๗ Proactive : การรวบรวมและวิเคราะห์สถิติเพื่อป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิล่วงหน้า

๔.๘ PR : การประชาสัมพันธ์และอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุเข้าถึงความรู้ด้านสิทธิ

ครั้งที่ ๒ กิจกรรมขยายเครือข่ายคุณธรรม ณ โรงเรียนประถมศึกษานครรังสิต

นางสาวพัศธิมา ไทนิธิทิพย์

ผู้อำนวยการสถานศึกษา กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ ๒

สำหรับการจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรม และยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบในครั้งนี สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มุ่งหวังที่จะ ส่งเสริมบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างการมีส่วนร่วม ในการเผยแพร่ ส่งเสริมคุณธรรมสู่สังคมไทยและเพื่อสร้างความร่วมมือ และขยายเครือข่ายคุณธรรม ในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใส ในรูปแบบกิจกรรมเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส รวมทั้งแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ จากหน่วยงานราชการ วัด และโรงเรียน ซึ่งการดำเนินการตามหลักคุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู สะท้อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมองค์กร และอำนาจหน้าที่ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยแบ่งการจัดกิจกรรมออกเป็น ๖ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ พอเพียง/หลักเศรษฐกิจพอเพียง : โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักงาน ประธานวุฒิสภา สำนักกรรมการ ๒ และสำนักการพิมพ์

สาระสำคัญขององค์ความรู้ : พอเพียง/หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และสามารถรับมือกับความท้าทาย ในชีวิตได้ โดยมุ่งเน้นการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมี ๓ องค์ประกอบหลักคือ

๑. ความพอประมาณ (Moderation) – การใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ไม่มากเกินไป หรือไม่ขาดแคลนเกินไป เป็นการเลือกใช้สิ่งที่จำเป็นและเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

๒. ความมีเหตุผล (Reasonableness) – การตัดสินใจควรอยู่บนพื้นฐานของ เหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดความเสี่ยงในการตัดสินใจ

๓. การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Self-immunity) – การสร้างความสามารถในการรับมือ กับความเสี่ยงและความท้าทายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น โดยการเตรียมพร้อมทั้งในด้านการเงิน การศึกษา และสุขภาพ

กลุ่มที่ ๒ วินัย : โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักบริหารงานกลาง สำนักกฎหมาย และสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สาระสำคัญขององค์ความรู้ : **วินัย** คือการสร้างและการรักษาพฤติกรรมที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และสามารถควบคุมตัวเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมักจะถูกใช้ในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การทำงาน และการดำเนินชีวิตประจำวัน วินัยเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาและการเติบโตของบุคคลในสังคม

ความสำคัญของวินัย

๑. **ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จ** : ผู้ที่มีวินัยมักจะสามารถบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากพวกเขาสามารถจัดการเวลาและทรัพยากรของตนเองได้ดี

๒. **สร้างความเชื่อมั่น** : ผู้ที่มีวินัยจะได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น เพราะสามารถทำสิ่งที่พูดไว้ได้ และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำ

๓. **ช่วยพัฒนาตนเอง** : วินัยช่วยให้คนมีความคิดเชิงบวก สามารถพัฒนาความสามารถและทักษะต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

กลุ่มที่ ๓ สุจริต : โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักกำกับและตรวจสอบ สำนักการคลังและงบประมาณ และสำนักนโยบายและแผน

สาระสำคัญขององค์ความรู้ : **สุจริต** คือ การดำเนินชีวิตหรือการกระทำต่าง ๆ ด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และมีจริยธรรม โดยไม่หลอกลวงหรือทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การมีความสุจริตเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากผู้อื่น ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงาน

ความสำคัญของสุจริต

๑. **สร้างความไว้วางใจ** : คนที่มีความสุจริตจะได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในชีวิตส่วนตัว ในโรงเรียน และที่ทำงาน

๒. **สร้างชื่อเสียงและความเคารพ** : การทำสิ่งที่ถูกต้องและตรงไปตรงมาจะทำให้ได้รับความเคารพจากผู้อื่น

๓. **ส่งเสริมสังคมที่ยั่งยืน** : การปฏิบัติตามหลักสุจริตช่วยให้สังคมมีความโปร่งใสและลดปัญหาความไม่ยุติธรรม เช่น การคอร์รัปชันหรือการเอาเปรียบ

๔. **ทำให้มีความสุข** : การดำเนินชีวิตตามหลักสุจริตทำให้รู้สึกสงบและภาคภูมิใจในตัวเอง เพราะรู้ว่าทำในสิ่งที่ถูกต้อง

กลุ่มที่ ๔ จิตอาสา : โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักรายงานการประชุมและขบวนการ สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล และสำนักกรมการ ๓

สาระสำคัญขององค์ความรู้ : **จิตอาสา** คือ การที่บุคคลหรือกลุ่มคนอาสาสมัครทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ส่วนตัว การทำกิจกรรมจิตอาสา นั้นเกิดจากความตั้งใจและความเต็มใจที่จะช่วยเหลือผู้อื่นหรือสังคม ด้วยจิตใจที่บริสุทธิ์และมุ่งหวังที่จะทำสิ่งที่ดีให้กับส่วนรวม

ความสำคัญของจิตอาสา

๑. ส่งเสริมความสัมพันธ์ในสังคม : การทำงานจิตอาสาช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในสังคม ทั้งในครอบครัว ชุมชน หรือในระดับประเทศ

๒. ช่วยสร้างสังคมที่มีคุณธรรม : การทำกิจกรรมจิตอาสาเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณธรรมและความเมตตาในสังคม เช่น การแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

๓. พัฒนาทักษะและประสบการณ์ : การทำงานจิตอาสาช่วยให้บุคคลพัฒนาทักษะใหม่ ๆ เช่น การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร หรือการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ยากลำบาก

๔. ทำให้มีความสุข : การให้และการช่วยเหลือผู้อื่นทำให้ผู้ที่ทำกิจกรรมจิตอาสา รู้สึกภูมิใจและมีความสุขจากการเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีในสังคม

๕. สร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน : การร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมจิตอาสาช่วยให้เกิดการประสานงานในชุมชนและสร้างพลังความร่วมมือในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคม

กลุ่มที่ ๕ กตัญญู/วิถีวิฒนธรรมไทย : โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักภาษาต่างประเทศ สำนักการต่างประเทศ กลุ่มตรวจสอบภายใน และสำนักกรรมการ ๑

สาระสำคัญขององค์ความรู้ : กตัญญู และ วิถีวิฒนธรรมไทย คือ การให้ความสำคัญกับการแสดงความเคารพและแสดงความขอบคุณต่อบุคคลที่มีคุณต่อชีวิตของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อพ่อแม่ ครู ผู้มีพระคุณ หรือผู้ที่คอยดูแลและช่วยเหลือเรา การแสดงออกถึงกตัญญูเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาและสืบสานวัฒนธรรมไทยที่มีมาตั้งแต่อดีต จนถึงปัจจุบัน ซึ่งสะท้อนถึงการดำเนินชีวิตที่เต็มไปด้วยความเคารพและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในสังคมไทย

ความสำคัญของกตัญญูในวิถีวิฒนธรรมไทย

๑. ส่งเสริมความรักความสามัคคีในครอบครัว : กตัญญูเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความรักและความผูกพันในครอบครัว ซึ่งช่วยให้ครอบครัวเป็นแหล่งที่อบอุ่นและมั่นคง

๒. เสริมสร้างความเคารพในสังคม : การปฏิบัติตามหลักกตัญญูทำให้เกิดการเคารพซึ่งกันและกันในสังคม ทั้งในระดับบุคคลและสังคมโดยรวม

๓. สืบทอดและรักษาวัฒนธรรม : การสืบทอดคุณธรรมเรื่องกตัญญูช่วยรักษาวัฒนธรรมไทยที่ให้ความสำคัญกับการเคารพผู้มีพระคุณและการตอบแทนบุญคุณให้ยั่งยืน

๔. สร้างความภาคภูมิใจและความสงบในจิตใจ : การแสดงความกตัญญูทำให้เรามีความภาคภูมิใจในตัวเองและได้รับความเคารพจากผู้อื่น ซึ่งนำมาซึ่งความสงบและความสุขในชีวิต

กลุ่มที่ ๖ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : โดยมีผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สำนักการประชุม สำนักประชาสัมพันธ์ และสำนักวิชาการ

สาระสำคัญขององค์ความรู้ : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับราชการประจำทั่วไปของวุฒิสภา มีเลขาธิการวุฒิสภาเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อประธานวุฒิสภา

อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑. รับผิดชอบงานด้านวิชาการและธุรการของวุฒิสภา ได้แก่ งานด้านวิชาการและธุรการในการประชุมวุฒิสภา และงานด้านวิชาการและธุรการในการประชุมคณะกรรมการ
๒. สนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยเฉพาะบทบาทการดำเนินงานทางด้านนิติบัญญัติตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ ของวุฒิสภา
๓. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์และวิจัยในเรื่องต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาดำเนินการงานของสมาชิกวุฒิสภาตามบทบาทและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา
๔. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์และวิจัย รวมทั้งการเปรียบเทียบข้อมูลของนานาอารยประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับวงงานรัฐสภาต่างประเทศ ของวุฒิสภา
๕. ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานตามภารกิจของวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภา
๖. ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ประกาศและคำสั่งได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในการสนับสนุนและส่งเสริมการปฏิบัติงานตามภารกิจของวุฒิสภา เช่น ด้านงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น
๗. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่วุฒิสภามอบหมาย

ครั้งที่ ๒ การบรรยายและศึกษาดูงานด้านการป้องกันการทุจริตและความโปร่งใสขององค์กรภาครัฐ ณ สำนักงานเทศบาลนครรังสิต

ร.ต.อ.ตริลุทธิ์ ฐุประจ่าง

นายกเทศมนตรีนครรังสิต กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ ๒

วิทยากร : หัวข้อ Rangsit Smart City

ภายใต้การนำของ ร้อยตำรวจเอก ดร.ตรีลุพธ์ ฐปภระจ่าง นายกเทศมนตรีนครรังสิต เทศบาลนครรังสิตได้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบาย “เปลี่ยนแปลงนครรังสิต เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า” โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างยั่งยืน ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์และกรอบการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ

เทศบาลนครรังสิตได้วางโครงสร้างการพัฒนาเมืองโดยมุ่งเน้นความฉลาดรอบด้านตามแนวทางของสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) ครอบคลุม ๗ มิติ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม (Smart Environment), พลังงาน (Smart Energy), การดำรงชีวิต (Smart Living), การสัญจร (Smart Mobility), เศรษฐกิจ (Smart Economy), พลเมือง (Smart People) และการบริหารภาครัฐ (Smart Governance) โดยมีกลไกขับเคลื่อนสำคัญคือ City Data Platform (CDP) ซึ่งทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลเมืองในมิติต่าง ๆ เช่น ข้อมูลประชากร ข้อมูลกลุ่มเปราะบาง และสถิติการจัดการขยะ มาวิเคราะห์เพื่อต่อยอดการพัฒนาและสร้างโปร่งใสในการบริหารงาน

๒. นวัตกรรมเพื่อความปลอดภัยและการขนส่ง (Smart Mobility & Living)

โครงการที่โดดเด่นและได้รับการยอมรับในระดับชาติคือ โครงการป้ายรถเมล์อัจฉริยะ (Smart Shelter Bus Stop) ซึ่งเป็นการผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับวิถีชีวิตชาวรังสิต มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑ ระบบความปลอดภัย ติดตั้งกล้อง AI CCTV ออนไลน์ ๒๔ ชั่วโมง เพื่อตรวจจับความปลอดภัยและนับจำนวนผู้โดยสาร

๒.๒ สิ่งอำนวยความสะดวก มีบริการ Free WiFi (๓๐ นาทีต่อครั้ง สูงสุด ๓ ครั้งต่อวัน) พร้อมจุดชาร์จไฟ USB และจอ LED แสดงข้อมูลการเดินทางและข่าวสารจากเทศบาล

๒.๓ การออกแบบที่สะท้อนเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นและการเชื่อมโยงกับคลองรังสิต เพื่อสร้างสมดุลระหว่างเทคโนโลยีกับวิถีชีวิตไทย

นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนา ระบบ ไฟถนนอัจฉริยะ (IoT Street Lighting) ที่ใช้หลอด LED ประหยัดพลังงานร่วมกับ Solar Cell โดยมีระบบ AI ช่วยตรวจจับความผิดปกติเพื่อ "ซ่อมก่อนเสีย" และปรับความสว่างตามพฤติกรรมการใช้งานในพื้นที่

๓. การเข้าถึงน้ำดื่มและการจัดการทรัพยากร (Smart Environment)

เทศบาลได้ดำเนินโครงการ ตู้น้ำดื่มสะอาดฟรีอัจฉริยะ (My City & Re-fill City) เพื่อลดค่าครองชีพและลดขยะพลาสติก มีรายละเอียดดังนี้

๓.๑ ระบบสิทธิประโยชน์ ประชาชนทั่วไปได้รับสิทธิกดน้ำฟรี ๓๐ ลิตรต่อเดือน และเพิ่มเป็น ๖๐ ลิตรต่อเดือน สำหรับผู้ที่ยืนยันตัวตนผ่านทะเบียนบ้าน

๓.๒ เทคโนโลยีตู้ติดตั้งระบบสัมผัส (Touch Screen) สำหรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน ๒๔ ชั่วโมง และมีระบบกล้อง CCTV ป้องกันการทำลายทรัพย์สิน

ในด้านสิ่งแวดล้อม ยังมีกิจกรรม "ธนาคารขยะเคลื่อนที่" ที่ใช้หลักการ 3Rs (Reduce, Reuse, Recycle) มาส่งเสริมให้ชุมชนและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยอย่างเป็นระบบ

๔. การยกระดับบริการภาครัฐผ่าน Rangsit City App (Smart Governance)

แอปพลิเคชัน Rangsit City App กลายเป็นช่องทางหลักในการเชื่อมโยงรัฐกับประชาชน โดยมียอดผู้ใช้งานกว่า ๗๔,๓๓๕ คน มีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ การจัดการเรื่องร้องเรียน ประชาชนสามารถแจ้งปัญหาต่าง ๆ ได้ทันที ซึ่งปัจจุบันมีสถิติการปิดงานสำเร็จสูงถึงร้อยละ ๗๓.๓

๔.๒ บริการเชิงรุก ประกอบด้วย ระบบตรวจสอบระดับน้ำคลองรังสิตพร้อมการแจ้งเตือนภัยน้ำท่วม, การดูสภาพจราจรผ่านกล้อง CCTV, การจองคิวทำบัตรประชาชน และบริการ Chat Bot "นายรังสิต" เพื่อตอบคำถามอัตโนมัติ

๔.๓ สุขภาพและสวัสดิการ มีบริการสั้วแพทย์ออนไลน์ ให้คำปรึกษาปัญหาส่วนตัวเลี้ยงและประชาสัมพันธ์กิจกรรมทำหมัน/ฉีดวัคซีนฟรี

๕. ความสำเร็จและรางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เทศบาลนครรังสิตได้รับรางวัลสำคัญระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ ได้แก่

๕.๑ รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการพัฒนาศักยภาพเมืองน่าอยู่อัจฉริยะโดดเด่น ประจำปี ๒๕๖๗

๕.๒ รางวัล Smart City Solutions Awards 2025 (ระดับชมเชย) ด้านการขนส่งอัจฉริยะ จากโครงการป้ายรถเมล์อัจฉริยะ

๕.๓ รางวัลการปฏิบัติงานดีเด่นจากกระทรวงมหาดไทย ทั้งในด้านการบริการน้ำดื่มสะอาดและด้านการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service)

นางสาวบุญญฤทธิ์ ภูระย้า

หัวหน้าฝ่ายยุทธศาสตร์และแผนงาน กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ เทศบาลนครรังสิต

วิทยากร : หัวข้อ บรรยายสรุปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

เทศบาลนครรังสิตภายใต้การนำของ ร้อยตำรวจเอก ดร.ตรีลุพธ์ ธูปกระจ่าง นายกเทศมนตรีนครรังสิต ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) เป็น "เครื่องมือเชิงบวก" ในการสำรวจตนเองและพัฒนาองค์กร มีสาระสำคัญดังนี้

๑. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการประเมิน ITA

การประเมิน ITA เปรียบเสมือน "เครื่องมือตรวจโรค" ที่ช่วยให้เทศบาลได้รับทราบสถานะความเป็นจริงขององค์กรในหลายมิติ เช่น ความสุจริต การเปิดเผยข้อมูล (Open Data) และความเป็นธรรมในการปฏิบัติงาน ข้อมูลที่ได้จะนำไปสู่การวางแผนป้องกันการทุจริตเชิงรุก และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจและลดเรื่องร้องเรียน ให้น้อยลง

๒. โครงสร้างและมิติการประเมิน

เทศบาลนครรังสิตดำเนินกระบวนการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้านผ่าน ๓ มิติหลัก ได้แก่ แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency : IIT) ประเมินการรับรู้ของเจ้าหน้าที่ภายในที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ การใช้อำนาจ และการแก้ปัญหาทุจริต (ค่าน้ำหนัก ๓๐)

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency : EIT) ประเมินมุมมองของผู้รับบริการหรือประชาชนภายนอกที่มีต่อคุณภาพการดำเนินงานและการสื่อสาร (ค่าน้ำหนัก ๓๐)

แบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) ตรวจสอบการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะผ่านเว็บไซต์เพื่อความโปร่งใส (ค่าน้ำหนัก ๔๐)

๓. นโยบายสำคัญและการดำเนินงานเชิงรุก

เพื่อบูรณาการเป็นองค์กรธรรมาภิบาล เทศบาลได้ขับเคลื่อนมาตรการต่าง ๆ อย่างจริงจัง ดังนี้

๓.๑ นโยบาย No Gift Policy นายกเทศมนตรีได้ประกาศเจตนารมณ์ไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความโปร่งใส

๓.๒ ระบบร้องเรียนทุจริตออนไลน์ (e-complain) พัฒนาช่องทางแจ้งเหตุผ่านเว็บไซต์ (e-service.rangsit.org) โดยมีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งเบาะแสไว้เป็นความลับ

๓.๓ การพัฒนาบุคลากร โดยจัดโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการต่อต้านทุจริตอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการส่งเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานและอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อยกระดับศักยภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน

๓.๔ การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยลงพื้นที่ชี้แจงหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ให้ประชาชนได้รับทราบเพื่อสร้างความโปร่งใสในกระบวนการทำงานร่วมกัน

๔. การนำเทคโนโลยีมาใช้บริหารจัดการ (Smart City & Transparency)

เทศบาลนครรังสิตได้บูรณาการเทคโนโลยีเพื่อให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึงผ่าน Rangsit City Application และเว็บไซต์หลัก ซึ่งครอบคลุมทั้งบริการจองคิวออนไลน์ ระบบตรวจสอบระดับน้ำ ระบบร้องเรียนร้องทุกข์ และการขอภาพกล้องวงจรปิดออนไลน์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการบริหารงานภาครัฐดิจิทัล

๕. ผลลัพธ์ความสำเร็จระดับประเทศ

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เทศบาลนครรังสิตได้รับคะแนนประเมิน ITA สูงถึง ๙๙.๗๐ คะแนน อยู่ในระดับ "ผ่านดีเยี่ยม" และได้รับรางวัลเกียรติยศ ITA AWARDS 2025 ในฐานะหน่วยงานที่มีผลการประเมินสูงสุดในประเภทกลุ่มเทศบาลนคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

ครั้งที่ ๓ การบรรยายและศึกษาดูงานด้านการบรรยายและศึกษาดูงานด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

นายแพทย์พิชฐ บัญญัติ

รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ ๓

วิทยากร : หัวข้อ เส้นทางสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินภารกิจโดยมุ่งเน้นการเป็นองค์กรชั้นนำด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข ๑ ใน ๓ ของเอเชีย ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาองค์กรให้เป็น "องค์กรคุณธรรมต้นแบบที่ปลอดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ" ผ่านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กำหนดค่านิยมหลักภายใต้อัตลักษณ์ที่เข้มแข็ง คือ "รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม และสามัคคี" โดยมีคำขวัญในการปฏิบัติงาน คือ "เปิดใจ ใฝ่รู้ คู่คุณธรรม นำหลักวิชาการ มาตรฐานสากล" เพื่อหล่อหลอมให้บุคลากรทุกคนมีจิตสำนึกที่ดี ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕

๒. แผนยุทธศาสตร์และการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการที่ชัดเจนเพื่อบรรลุเป้าหมายการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก ๓ ประการ ได้แก่

๒.๑ เจ้าหน้าที่ต้องมีคุณธรรมจรรยาบรรณผ่านกระบวนการปลูกจิตสำนึกและพัฒนาบุคลากรตามคุณธรรม ๕ ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู)

๒.๒ องค์กรเป็นแบบอย่าง โดยทุกหน่วยงานในสังกัดต้องขับเคลื่อนจนผ่านเกณฑ์ประเมินองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๒.๓ ระบบงานโปร่งใส โดยพัฒนาระบบให้มีความเป็นมาตรฐานเดียวกัน ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

๓. กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้พัฒนา "DMSc Integrity Organization Model" เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างยั่งยืน ซึ่งแบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๗ หมวดสำคัญ ดังนี้

๓.๑ ภาวะผู้นำ (Leadership) ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจน พร้อมเป็นแบบอย่างที่ดี

๓.๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) นำแผนงานไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและมีการประเมินผล

๓.๓ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ (Customer Focus) คำนึงถึงประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ

๓.๔ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) รวบรวมและปรับปรุงข้อมูลเพื่อพัฒนางาน

๓.๕ การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล (HR Process) พัฒนาศักยภาพให้มีค่านิยม (DNA) ร่วมกัน

๓.๖ การจัดการกระบวนการ (Results) นำนโยบายมาเป็นแนวทางขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน

๓.๗ ผลลัพธ์การดำเนินงาน ติดตามความก้าวหน้าเพื่อความยั่งยืน

๔. กิจกรรมสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ดำเนินกิจกรรมเชิงรุกหลากหลายรูปแบบเพื่อสร้าง "ระบบนิเวศคุณธรรม" ในองค์กร เช่น

๔.๑ โครงการ Think for Change สัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อปรับทัศนคติบุคลากรใหม่ ให้ใส่ใจจรรยาบรรณ และแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๒ นโยบาย No Gift Policy ประกาศเจตนารมณ์ไม่รับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ในทุกระดับ

๔.๓ ระบบ KMIS ใช้เป็นช่องทางให้บุคลากรบันทึก "ความดี/ความสำเร็จระดับบุคคล" ซึ่งปัจจุบันมีบันทึกสะสมถึง ๙,๕๘๔ เล่ม เพิ่มขึ้นอย่างมากจากปีที่ผ่านมา

๔.๔ กิจกรรมทางสังคม เช่น กิจกรรมตลาดนัดคุณธรรม น้อมนำวิถีพอเพียง, กิจกรรมจิตอาสา, และการจัดทำคลิปวิดีโอถอดบทเรียน Best Practice

๕. ความสำเร็จและรางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ประสบความสำเร็จเชิงประจักษ์ ดังนี้

๕.๑ ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) มากกว่าร้อยละ ๙๐ ติดต่อกัน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๖๘

๕.๒ ได้รับการประเมินระบบบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในระดับ Excellent (ดีเยี่ยม)

๕.๓ ได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นจากกรมการศาสนา และรางวัลชมเชยองค์กรโปร่งใส ครั้งที่ ๑๑ (NACC Integrity Award) จากสำนักงาน ป.ป.ช.

๕.๔ ได้รับรางวัลชนะเลิศ นวัตกรรมจริยธรรมสร้างสรรค์ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จากสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ครั้งที่ ๓ การบรรยายและศึกษาดูงานด้านการบรรยายและศึกษาดูงานด้านการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ณ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

นางพัชรินทร์ รพีพรพงศ์

รองผู้อำนวยการบริหาร การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมโครงการ ครั้งที่ ๓
วิทยากร : หัวข้อ กพผ. องค์กรคุณธรรมต้นแบบ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ดำเนินนโยบายเชิงรุกในการพัฒนาองค์กร ให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดมั่น ในหลักธรรมาภิบาล โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. โครงสร้างการกำกับดูแลและภารกิจความรับผิดชอบ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้วางโครงสร้างการบริหารจัดการด้านธรรมาภิบาล อย่างเป็นระบบ โดยมีคณะกรรมการ กฟผ. และผู้ว่าการ กฟผ. เป็นผู้นำระดับสูงสุดในการกำหนดนโยบาย ภายใต้โครงสร้างนี้ประกอบด้วยกลไกสำคัญ อาทิ

๑.๑ คณะกรรมการธรรมาภิบาลและความยั่งยืน ทำหน้าที่กำกับดูแลงานด้านกิจการที่ดี การป้องกันและต่อต้านการทุจริต รวมถึงติดตามความก้าวหน้าการจัดการเรื่องร้องเรียน

๑.๒ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กฟผ. (ศปท.กฟผ.) รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ ประเด็นปัญหาอุปสรรคที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงในการทุจริต

๑.๓ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและบัตรสนเท่ห์ (คพรส.กฟผ.) รับผิดชอบ การพิจารณาเรื่องร้องเรียนที่มีข้อมูลการทุจริตหรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑.๔ ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (อกป.) มีบทบาทในการจัดทำ และทบทวนนโยบาย คู่มือ และแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาล

๒. แนวทางและกระบวนการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

การขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ดำเนินการผ่าน ๘ ขั้นตอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทุกระดับ ดังนี้

๒.๑ การประกาศเจตนารมณ์ : ผู้บริหารสูงสุดและบุคลากรทุกระดับร่วมแสดงพลัง ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

๒.๒ การกำหนดเป้าหมาย : วิเคราะห์จาก “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ”

๒.๓ การจัดทำแผนปฏิบัติการ : กำหนดแผนงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแต่ละปี

๒.๔ การดำเนินงานตามแผน : ลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามตัวชี้วัด

๒.๕ การประเมินผลและรายงาน : ตรวจสอบผลการดำเนินงานและนำความเห็น ของผู้บริหารมาปรับปรุง

๒.๖ การยกย่องเชิดชู : ประกาศเกียรติคุณและชมเชยบุคลากรหรือหน่วยงาน ที่เป็นแบบอย่างความดี

๒.๗ การสร้างบรรยากาศ : จัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม

๒.๘ การรวบรวมองค์ความรู้ : ถอดบทเรียนและผลสำเร็จเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓. คุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการและการนำไปปฏิบัติ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมของบุคลากรภายใต้ คุณธรรมเป้าหมาย ๕ ประการ ดังนี้

๓.๑ พอเพียง : การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงาน และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

๓.๒ วินัย : เคารพกฎระเบียบ ยึดมั่นในจริยธรรมและจรรยาบรรณ กฟผ. รวมถึงการตรงต่อเวลา

๓.๓ สุจริต: ยึดถือความถูกต้อง ไม่นำทรัพย์สินส่วนรวมไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว และถือปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy (ไม่รับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่) อย่างเคร่งครัด

๓.๔ จิตอาสา: เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม พร้อมช่วยเหลือสังคมอย่างเต็มความสามารถ

๓.๕ กตัญญู: สำนึกรู้คุณและแสดงออกถึงความดีงามต่อองค์กร รวมถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. ผลลัพธ์และปัจจัยแห่งความสำเร็จ

จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้รับการคัดเลือกให้เป็น “องค์กรคุณธรรมต้นแบบ” ของกระทรวงพลังงาน ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จในการยกระดับมาตรฐานจริยธรรมขององค์กรในระดับประเทศ ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ คือหลักการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา” โดยผู้บริหารและปฏิบัติงานต้องมีส่วนร่วม ตั้งแต่การค้นหาปัญหาที่ยากแก่ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ให้เป็นพฤติกรรมที่ดี และร่วมกันรักษามาตรฐานความดีนั้นไว้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

๓. งบประมาณ

มีค่าใช้จ่ายในการจัดโครงการ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓๙,๖๐๐ บาท (สามหมื่นเก้าพันหกร้อยบาทถ้วน)

๔. การประเมินผลโครงการ

๔.๑ ด้านวิทยากร

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านวิทยากรในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๘๒ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๗

๔.๒ ด้านเนื้อหาวิชา

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านเนื้อหาวิชาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๘๗ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๓๕

๔.๓ ด้านการบริหารจัดการโครงการ

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการโครงการในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๘๖ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๒๙

๔.๔ ด้านความพึงพอใจในการจัดโครงการในภาพรวม

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการ**มีความพึงพอใจ** ในการจัดโครงการครั้งนี้ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีเหตุผลดังนี้

(๑) ได้นำความรู้มาปรับใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของ
สำนักตนเอง

(๒) ได้เทคนิคใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการปฏิบัติงาน

(๓) สถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการจัดโครงการมีความเหมาะสม

๔.๕ ด้านความคุ้มค่าในการจัดโครงการ

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่า การจัดโครงการ
มีความคุ้มค่า คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีเหตุผลดังนี้

(๑) ได้รับความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

(๒) ใช้งบประมาณน้อย แต่ผลการดำเนินงานมีคุณภาพ

(๓) ใช้ระยะเวลาไม่มาก แต่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้

๔.๖ สรุปผลการสังเกตการณ์การฝึกอบรม

จากการสังเกตการณ์การฝึกอบรม และการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้ารับ
การฝึกอบรม สรุปได้ ดังนี้

๔.๖.๑ ด้านเนื้อหาวิชา : ได้รับความรู้และแนวความคิดที่สามารถนำมาปรับใช้
ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบและการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักตนเอง

๔.๖.๒ ด้านเทคนิคการสอน : วิทยากรที่มาให้ความรู้ ซึ่งเป็นผู้บริหาร
ของหน่วยงาน สามารถสรุปข้อมูลที่เป็นการทำงานที่ดีที่สุดได้ ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถ
นำแนวทางการดำเนินงานมาประยุกต์ใช้ได้

๔.๖.๓ ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม : กลุ่มเป้าหมายของโครงการ คือ บุคลากร
ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เป็นคณะทำงาน STRONG ประจำสำนัก ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์กร
ต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนัก โดยพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนใจ
และกระตือรือร้นในการสอบถามแนวทางการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนองค์กรต้นแบบเป็นอย่างดี
ทำให้ผู้ที่รับผิดชอบการดำเนินงานได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานที่ดีที่สุดจากหน่วยงาน
ที่ได้รับรางวัล เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในสำนักของตนเองได้

๕. ปัญหาและอุปสรรค

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อน
องค์กรคุณธรรมต้นแบบ มีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา เนื่องจากมีกิจกรรมที่ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้
จำนวน ๖ หน่วยงาน ส่งผลให้บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานโดยตรงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้
ทุกครั้ง เนื่องจากมีภารกิจงานประจำของตนเอง ทำให้ผู้ที่สนใจอยากเข้าร่วมโครงการไม่สามารถเข้าร่วม
ได้ครบทุกครั้ง

๖. ข้อเสนอแนะ

จากการจัดโครงการในครั้งนี้ เห็นควรขยายผลไปยังหน่วยงานอื่น ในปีงบประมาณถัดไป
เพื่อให้ทราบแนวทางการดำเนินงานที่ดีที่สุดของแต่ละหน่วยงาน

๗. ผลการวิเคราะห์ที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

จากการจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ สามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานภายในสำนัก/กลุ่มงานของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๗.๑ ได้สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส สิทธิมนุษยชนและการต่อต้านการทุจริต

๗.๒ ได้เรียนรู้แนวทางและกรณีศึกษาที่ประสบความสำเร็จจากองค์กรอื่นมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบและการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักตนเอง

๗.๓ ได้นำแนวคิดที่เหมาะสมมาสร้างกลยุทธ์การพัฒนาองค์กรให้เข้ากับบริบทของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ดังนั้น จึงเห็นควรให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรมและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อสร้างเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการขับเคลื่อนองค์กรด้านคุณธรรม ความโปร่งใส สิทธิมนุษยชนและสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายคุณธรรมในการเผยแพร่คุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีงบประมาณต่อไป

นายฉัตรชัย ธนาวิศิษฏกุล

นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ

ผู้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ

ประมวลภาพ

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างเครือข่ายคุณธรรม
และยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ
ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม

ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ โรงเรียนประถมศึกษานครรังสิต

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ สำนักงานเทศบาลนครรังสิต

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ณ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

